

L'artista Rai Escalé, a la galeria Iguapop, on s'exhibeix *L'ull cervell*, que reuneix la seva obra dels últims anys. / CARLES RIBAS

RAI ESCALÉ / Artista

“Una imatge ha de ser capaç de donar una puntada a l'estómac”

ANA FERRÁNDEZ

En accedir a Iguapop Gallery & Shop, per l'entrada de la botiga, veus sabates, samarretes, vestits, i desitjaries endur-t'ho tot, però intentes vèncer la temptació i anar al gra. El primer és el primer i hi ha un artista al costat, a la galeria, il·lusionat amb l'exposició que exhibeix des del passat 30 d'abril i fins al 31 de maig.

Eva, una de les dependents de la botiga, es confessa fan de l'obra de Rai Escalé, i afirma que el que li agrada d'un artista és que “se li reconegui la signatura, que miris el quadre i sàpigues que és d'ell”.

Poc inclinat a la idea de “viure de l'art”, ha estat apartat dels circuits gairebé tota la vida i acumulant obra en una habitació. Aquesta és la seva segona gran exposició després d'haver passat per llocs com Irlanda, Berlín, Miami i Hamburg.

L'exposició, *L'ull cervell*, reuneix els últims anys de la seva

L'artista exposa la seva darrera obra, que convida a mirar més enllà de la superfície

obra. Pintures fosques, amb personatges monstruosos, formats, perquè no, sobre un anunci de revista de Calvin Klein, que requereixen una mica més que un simple cop d'ull. La seva obra convida a mirar més enllà de la superfície, més enllà del color i del dret o el revés. Res és el que sembla.

Pregunta. El primer que salta a la vista és que en els seus quadres hi ha moltes al·lusions a la publici-

RETRATISTA DISSECCIONADOR

► **Nascut a Barcelona l'any 1964, Rai Escalé va estudiar pintura i gravat a la facultat de Belles Arts de Barcelona.**

► **El seu treball ha anat evolucionant fins arribar a convertir-se en un retratista molt personal, amb un estil molt diferenciat. Les seves obsessions estan dirigides a disseccionar la figura humana fins a límits insospitats.**

► **La seva tècnica consisteix en pintar sobre papers impresos, buscant imatges dins d'altres, manipulant-les amb tintes i dissolvents.**

► **Ha treballat en il·lustracions per a la premsa i per a revistes culturals com *Lateral*, *Quimera* i actualment col·labora amb *Benzina*.**

► **És artista habitual de la Galeria Iguapop de Barcelona i les seves últimes exposicions han estat a Irlanda (febrer 2008), Berlín (Gener 2008), Miami (Desembre 2007) i Hamburg (Agost 2007).**

tat de perfums famosos, que mostren les icones de bellesa, etcètera.

Resposta. Si, una cosa distintiva és que sempre pinto sobre suports impresos, jugo a adaptar-me a imatges que em suggereixen certes coses, i el que es veu per sota funciona com una trama abstracta, a la qual li sobreposo una imatge i després deixo que es transparenti el que gràficament em funciona. Treballo una imatge i li dono un gir segons la línia que busco, o modifico una part per canviar-li el sentit o simplement intento fer jocs amb la percepció visual. Sempre estic recollint pàgines de revistes que em resulten suggeridores. A la foto d'un *raper*, per exemple, li dono la volta i faig un retrat d'un personatge estrany, com una màscara. Si gires el quadre i t'hi fixes bé, encara pots veure el ra-

per. Les persones estem preparades, com bèsties que som tots, a només amb veure la cara d'una persona, saber, per l'instint de supervivència, si aquesta persona representa un perill o no. I ja després veus si és home, si és dona, jove, vell, si està content o no. Però quan tu gires una cara, el teu cervell ja no sap què està veient i no distingeix edat, sexe, intencions, etcètera. Jo jugo amb això, donant la volta a les coses i creant acudits visuals o putades perceptives. Perquè tu identifiquis un cap, n'hi ha prou amb posar dos objectes paral·lels a l'altura dels ulls. Ràpidament el teu cervell els interpreta com a ulls, quan al mig veus alguna cosa, és un nas i quan acaba en una horitzontal, estem parlant d'una boca. I per molt que ho intentis, veus una cara, que pot

ser estranya, monstruosa i tal, però en realitat es tracta de la publicitat de Calvin Klein dels dos personatges abraçats.

P. Com va sorgir la seva vocació per la pintura?

R. Jo crec que qui s'agafa al llapis ho fa perquè té una necessitat de representar alguna cosa. Vaig estar durant anys intentant no fer carrera com artista, ni viure d'això, ni tan sols ensenyar-ho. Pintava a casa, quan m'ho permetia la meua vida, però sense intenció de construir un corpus d'obra per a després exposar-lo, sinó simplement per necessitat. Però al final, segons vas aprofundint i acumulant obra, fent el que no feies quan estudiaves, que és pensar el que estàs fent i també interessar-te per la Història de l'Art, arribes a un punt de quantitat de treball que penses: ja està bé de tenir-ho acumulat a l'habitació! Amb la qual cosa aquesta és la meua segona individual gran. Les meves últimes exposicions han estat a Irlan-

“Busco rescatat personatges del subsòl, que es concretin i que tinguin una actitud”

da, Berlín, Miami, Hamburg i Bratislava. Sembla que fora de casa teva, sempre, pel que sigui, és més fàcil.

P. Quins artistes l'han influenciat més?

R. Sobretot els pintors barrocs, italians i espanyols. Goya, Velázquez, Caravaggio, i els de l'Edat d'Or. Per mi, el millor museu del món és el Prado. A nivell de pintors del segle XX, Francis Bacon

és un dels exemples d'algú que per visió, voluntat i perquè tocava sentiments es va fer un pintor gegant sense ser un gran dibuixant ni un gran tècnic. Jo necessito que una imatge sigui capaç de donar-te una puntada a l'estómac i que et faci respirar profund. I això és més o menys el que intento aconseguir.

P. Com definiria el seu estil? Què li interessa expressar?

R. Sorpresa permanent. El no saber què passarà. Sé que vaig a representar un personatge, perquè en el rostre humà hi ha tot l'univers i totes les possibilitats de transmissió de sensacions. Els meus pintors favorits són retratistes. M'he adonat que l'ésser humà, veient altres éssers representats, per poc humans que semblin, experimenta sensacions igual que es tenen amb persones de veritat, l'empenyes, t'enamores... Amb una moto o una forquilla és més difícil expressar emocions. Jo busco rescatar aquests personatges del subsòl, que es concretin i que tinguin una actitud, em transmetin una sensació. En definitiva, que tinguin una personalitat.

P. Quin tipus de públic creu que rep millor les seves obres?

R. Sorprenentment no és separable per edat. Em pot venir tant un noi de 25 anys emocionat perquè s'ha comprat un quadre com un senyor de 70 emocionat perquè se n'ha comprat tres. Més aviat són persones amb una determinada sensibilitat que tampoc et sabria descriure. Al desembre vam estar a Miami exposant, i vaig estar a la galeria amb altres dos artistes, Mike Swaney i Tim Biskup, i el públic que més s'interessava per la meua obra eren els més senyors, més entesos en pintura, gent que va a una fira molt especialitzada, col·leccionistes, etcètera. Depèn de l'oberts que estiguin el cor i el cap d'un per entrar en el joc.

P. Molts artistes utilitzen la seva obra com a *escapisme*, com a teràpia. És també el seu cas?

R. És una manera de dir-ho. D'alguna manera ha de ser si ets capaç de passar-te dotze hores al

“El moment màgic és quan surts de tu mateix i et converteixes en mans automàtiques”

dia en un taller. Algun tipus d'energia t'ha de retornar aquest esforç estúpid d'estar pintant sempre el mateix quadre en blanc. Per a mi, el moment màgic és quan surts de tu mateix, quan m'he passat cinc hores sense parar de pintar i no he estat amb mi mateix, ni amb els meus pensaments ni res, sinó que m'he convertit en unes mans automàtiques que graten en el meu subconscient. Però tampoc crec molt en això de treure els meus propis dimonis, em sembla part del mite aquest de l'artista dictonòmic com a ésser il·luminat. Tampoc cal dramatitzar.

P. Té plans per al futur immediat?

R. Anar-me'n a Canàries a final d'aquest mes com artista convidat a una galeria nova que obren a Las Palmas. Al desembre, altra vegada a Miami. I entremig, seguir pintant i viure d'això.

P. Li agradaria haver començat abans a viure de la pintura?

R. Si m'hagués passat això als 25 anys, potser no hagués sabut portar-ho. Ara estic gaudint cada microsegon. Llevar-me cada matí i anar-me'n al taller per només pintar és el millor, i crec que ara és el moment perfecte per a això.